19 Οκτωβρίου 2021

Τα “206 δωμάτια της σιωπής” αναζητούν και πάλι ζωή – Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και ο αγώνας για το Ορφανοτροφείο της Πριγκήπου

/ Ορθοδοξία· Διεθνές Πρακτορείο Εκκλησιαστικών Ειδήσεων

Η διάσωση, τα έργα αναστήλωσης και οι δυνατότητες αξιοποίησης του ιστορικού Ελληνικού Ορφανοτροφείου της Πριγκήπου, που αποτελεί μέρος της πολιτιστικής ταυτότητος της Ομογένειας, αλλά και της ιστορίας της Κωνσταντινούπολης, βρίσκονται το τελευταίο διάστημα στο προσκήνιο καθώς πραγματοποιείται σειρά σημαντικών επαφών με ξένους ειδικούς έτσι ώστε, τα εδώ και 57 χρόνια 206 σιωπηλά δωμάτια, να πάρουν και πάλι ζωή.

Επιμέλεια: Νικόλαος Ζαΐμης

Πρωτοπόρος και σε αυτή την προσπάθεια ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος ο οποίος χθες είχε συνάντηση εργασίας με πολυμελή διεθνή ομάδα επιστημόνων προκειμένου να συζητήσουν για το αύριο του ιστορικού κτηρίου.

Ο Παναγιώτατος ενημέρωσε τους επιστήμονες για την ιστορία του Ορφανοτροφείου

Με πολυμελή διεθνή ομάδα επιστημόνων είχε συνάντηση χθες ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος προκειμένου να τους ενημερώσει σχετικά με την κατάσταση την οποία βρίσκεται το Ορφανοτροφείου της Πριγκήπου. Κατά τη συνάντηση παρευρέθηκαν επίσης οι Σεβ. Μητροπολίτες, Γέρων Χαλκηδόνος κ. Εμμανουήλ, Γέρων Πριγκηποννήσων κ. Δημήτριος, Καλλιουπόλεως και Μαδύτου κ. Στέφανος, καθώς και ο Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Θεόδωρος και ο Μ. Αρχιδιάκονος κ. Παΐσιος.

Φωτογραφία: Οικουμενικό Πατριαρχείο

Ο Παναγιώτατος καλωσόρισε τους επιστήμονες, που ταξίδεψαν στην Πόλη από πολλές χώρες, και τους ενημέρωσε για την ιστορία του Ορφανοτροφείου καθώς και για τις μέχρι σήμερα προσπάθειες του Οικουμενικού Πατριαρχείου για τη διάσωση **του μοναδικού ακινήτου, για το οποίο διαθέτει τίτλους ιδιοκτησίας επ' ονόματί του.** Στη συνέχεια, ο κ. Παντελεήμων Βίγκας, Άρχων Μ. Χαρτοφύλαξ της Μ.τ.Χ.Ε. και συντονιστής της Επιτροπής του Οικουμενικού Πατριαρχείου για το Ορφανοτροφείο, ενημέρωσε για τις έως σήμερα πρωτοβουλίες της Επιτροπής, αλλά και για τα επόμενα βήματα με στόχο την ταχύτερη έναρξη των σωστικών εργασιών.

Ακολούθησε εκτενής συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων, οι οποίοι, ο καθένας στον τομέα του, παρουσίασαν τις προτάσεις τους για τις απαραίτητες εργασίες και τις τεχνικές που θα πρέπει να ακολουθηθούν για τη διάσωση του επιβλητικού ξύλινου κτηριακού συγκροτήματος.

Φωτογραφία: Οικουμενικό Πατριαρχείο

Η διαρκής μέριμνα του Οικουμενικού Πατριαρχείου

Το Ορφανοτροφείο της Πριγκήπου, το μεγαλύτερο ξύλινο κτίριο της Ευρώπης, άνοιξε στα τέλη του περασμένου Αυγούστου για πρώτη φορά τις πόρτες του μετά 57 χρόνια για να υποδεχθεί όλους όσοι συμμετέχουν σε εκδήλωση για τη διάσωση και την αποκατάστασή του, στην οποία μίλησε **ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος**. Στην ομιλία του, είχε επισημάνει το συνεχές ενδιαφέρον του Οικουμενικού Πατριαρχείου για την αναστήλωση και αποκατάσταση του Ορφανοτροφείου, τονίζοντας τη σημασία της συνεργασίας για τη διάσωση αυτού του ιστορικού κτιρίου της ρωμηοσύνης, αλλά και της Πόλεως. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας εντάσσεται και η χθεσινή σύσκεψη εργασίας στο Πατριαρχείο.

Φωτογραφία: Νίκος Παπαχρήστου/ Οικουμενικό Πατριαρχείο

Τη σπουδαιότητα που κατέχει το Ορφανοτροφείο της **Πριγκήπου για τη Ρωμηοσύνη της Πόλης** είχε καταθέσει ο Οικουμενικός Πατριάρχης και πριν τρία χρόνια σε εκδήλωση στην Αστική Σχολή Γαλατά, στην παρουσίαση του Λευκώματος «Σιωπή 206 δωματίων. Μελέτες για το Ορφανοτροφείο της Πριγκήπου». "Τα μνημεία της Ομογενείας, εις τα οποία ανήκει και το μνημειώδες αρχιτεκτονικόν αριστούργημα του Ορφανοτροφείου της Πριγκήπου, συγκροτούν την ιστορίαν του Γένους, την αυθεντικήν έκφρασιν της ταυτότητος και του πολιτισμού του, και ακολουθούν τας ιστορικάς περιπετείας του", είχε επισημάνει με νόημα τότε ο Παναγιώτατος συμπληρώνοντας πως *"Αδιαφορία διά το ιστορικόν αυτό κτήριον, διά την προστασίαν και την συντήρησίν του και διά την ανάδειξιν των ιδανικών τα οποία ενσαρκώνει και εκφράζει, σημαίνει εγκατάλειψιν του αγώνος διά το μέλλον της Ρωμιοσύνης εις την φυσικήν και ιστορικήν κοιτίδα της, σημαίνει επίσης αδιαφορίαν διά την διατήρησιν των αξιών, αι οποίαι διέσωσαν το Γένος καθ᾽ όλην την ιστορικήν του διαδρομήν και συγκροτούν την ιδιοπροσωπίαν του".*

Να σημειωθεί ότι και η **Ευρωπαϊκή Ένωση** έχει κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου για την τύχη του ιστορικού πενταόροφου ξύλινου κτιρίου. Επίσης, έχει χαρακτηριστεί στο παρελθόν ως απειλούμενο μνημείο ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς από την Europa Nostra. Η Europa Nostra είναι ένας πανευρωπαϊκός οργανισμός για την Πολιτιστική Κληρονομιά, η οποία εκπροσωπεί οργανώσεις πολιτών που εργάζονται για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιά της Ευρώπης και έχει συμβουλευτική θέση στην **UNESCO**.

Η ιστορία του κτηρίου: Από τις “εποχές δόξης” στην παρακμή

Το κτήριο άρχισε να ανεγείρετε το 1898 με σκοπό να μετατραπεί σε ξενοδοχείο με καζίνο, αλλά μετά την απαγόρευση του τότε σουλτάνου Abdul Hamit του Β’ αναζητήθηκε νέα χρήση. Το 1903 με δωρεά της Ελένης Ζαρίφης προς το Πατριαρχείο Κωνσταντινούπολης στεγάστηκε το Εθνικό Ορφανοτροφείο. Λειτούργησε μέχρι και το 1964 και προσέφερε πρωτοβάθμια εκπαίδευση σε 5.744 παιδιά. Θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα ξύλινα κατασκευάσματα στην Ευρώπη, είναι πενταόροφο και διαθέτει 206 δωμάτια, αίθουσες χορού, τραπεζαρίες και άλλους χώρους.

Στις αρχές του αιώνα, το 1902, το πενταόροφο ξύλινο κτίριο στο λόφο της Πριγκήπου, μαζί με τη γύρω έκταση, περίπου 23 στρεμμάτων και ένα ακόμη διώροφο κτίριο πέρασε στην ιδιοκτησία του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Από την επόμενη χρονιά, που το Πατριαρχείο το μεταβιβάζει στο ίδρυμά του για τα ορφανά μέχρι και το 1964, λειτουργεί ως ορφανοτροφείο. Οι τουρκικές αρχές αναγνώρισαν τη νομική υπόσταση του Ιδρύματος με το νόμο του 1935, ενώ με

επόμενη απόφαση αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος τόσο τα κτίσματα όσο και η έκταση
που τα περιβάλλει.

Το 1964 το τουρκικό κράτος, επικαλούμενο λόγους ασφαλείας, διατάζει την εκκένωση των κτιρίων από το Πατριαρχείο και η μεγάλη πυρκαγιά στη δεκαετία του ’80 του δίνει τη χαριστική βολή.

Η τελευταία πράξη υφαρπαγής του από το τουρκικό δημόσιο γράφτηκε το 1997, οπότε και περιέρχεται στη Γενική Διεύθυνση Βακουφίων. Από τότε και μέχρι το 2004 ξεκινά ο δικαστικός αγώνας του Οικουμενικού Πατριαρχείου με την τουρκική έννομη τάξη. Το 2005 προσφεύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, που δικαιώνει το Οικουμενικό Πατριαρχείο σχετικά με το ιδιοκτησιακό δικαίωμα του επί του ορφανοτροφείου της Πριγκήπου, τον Ιούλιο του 2006.

Η δικαίωση των αγώνων του Οικουμενικού Πατριαρχείου έγραψε μία νέα σελίδα για τα δικαιώματα όχι μόνο της ελληνικής μειονότητας στην Τουρκία αλλά και για άλλες εκκρεμείς υποθέσεις μειονοτικών ιδρυμάτων στη χώρα. Υπενθυμίζεται ότι το Ορφανοτροφείο της Πριγκήπου είναι το μοναδικό ακίνητο για το οποίο το Πατριαρχείο διαθέτει τίτλους ιδιοκτησίας.

Εξωτερική φωτογραφία: Νίκος Μαγγίνας

Πηγή: www.orthodoxianewsagency.gr